

บทความวิจัย

รูปแบบการปฏิบัติงานทางไกลที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานตามประสบการณ์ของกลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการในภาคอุตสาหกรรม

นพรัตน์ เฝ้าพัฒนา*

คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

*ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 08 0587 2229 อีเมล: nokphaopat@gmail.com

DOI: 10.14416/j.bid.2023.08.001

รับเมื่อ 20 มิถุนายน 2566 แก้ไขเมื่อ 13 กรกฎาคม 2566 ตอรับเมื่อ 10 สิงหาคม 2566 เผยแพร่ออนไลน์ 30 สิงหาคม 2566

© 2023 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการปฏิบัติงานทางไกล (Remote Work Model) ที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพตามประสบการณ์ของผู้จัดการในภาคอุตสาหกรรม ประชากร ได้แก่ กลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการจำนวน 45 คน โดยเป็นการวิจัยเชิงผสมผสานเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามผ่านหน้าเว็บไซต์และการสนทนาเชิงกลยุทธ์ (Strategic Conversation) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและการวิเคราะห์กึ่งสถิติ (Quasi-statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการให้รูปแบบการปฏิบัติงานแบบผสมผสาน (Mix Online-Onsite หรือ Hybrid Work) เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91 รองลงมาได้แก่ รูปแบบการปฏิบัติงานแบบ Onsite คิดเป็นร้อยละ 7 ส่วนความสนใจในรูปแบบการปฏิบัติงานแบบ Online อย่างเดียว เป็นลำดับต่ำที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนาเชิงกลยุทธ์ ได้ปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน ได้แก่ ด้านความสมดุลของงานและการดำเนินชีวิต (Work-life Balance) ด้านการบริหารงาน (Job Management) ด้านการปฏิบัติงาน (Work Performance) ด้านเวลาและค่าใช้จ่าย (Time and Budget)

คำสำคัญ: การปฏิบัติงานทางไกล ทำงานในสถานที่ ทำงานออนไลน์ ประสิทธิภาพในงาน ผู้จัดการ ภาคอุตสาหกรรม

Research Article

A Remote Working Model Enhancing Work Efficiency According to Managers' Experience in Industrial Sector

Nopparat Phaopat*

Graduate School of Human Resource Development, National Institute of Development Administration, Bangkok, Thailand

*Corresponding Author, Tel. 08 0587 2229, E-mail: nokphaopat@gmail.com

DOI: 10.14416/j.bid.2023.08.001

Received 20 June 2023; Revised 13 July 2023; Accepted 10 August 2023; Published online: 30 August 2023

© 2023 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

Abstract

The purpose of this research was to study the remote working model and work effectiveness. The participants were 45 managers participated in development of training programs. The research was a mixed method of quantitative and qualitative methods. The research tools were a questionnaire through the website www.mentimeter.com and a strategic conversation technique. Data were analyzed by a quasi-statistic of frequency and percentages. The result showed that 91 percent of the managers revealed that the mix of online-and-onsite or hybrid work was the most effective model, followed 7 percent was onsite-only model and 2 percent was online-only model. The result from strategic discussions revealed that the factors that enhance work efficiency were Work-life Balance, Job Management, Work Performance, and Time and Budget.

Keywords: Remote Working, On-site Work, Online Work, Work Efficiency, Manager, Industrial Sector

1. บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมการทำงานของผู้คนในโลกเป็นอย่างมากในหลากหลายมิติ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ซึ่งเป็นผลกระทบที่ต่อเนื่องให้เกิดการปฏิรูปด้านระบบการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรต่าง ๆ อย่างมากด้วยเช่นกัน [1] โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรการการเว้นระยะห่าง (Social Distancing) ในการทำงานร่วมกัน ส่งผลให้เกิดรูปแบบการปฏิบัติแบบทางไกล (Remote Work) เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค เช่น ทำงานจากที่บ้าน (Work From Home, WFH) ทำงานในสถานที่ต่าง ๆ ที่เหมาะสม และแบบผสมผสานการทำงานที่บ้านและที่ทำงาน โดยมีรูปแบบในการทำงานที่แตกต่างไปจากเดิม เช่น สลับวันทำงาน หรือการทำงานเป็นชุดปฏิบัติการ เป็นต้น จากการปฏิบัติงานทางไกลที่เคยเป็นทางเลือกชั่วคราวในสถานการณ์การระบาดของไวรัสโควิด-19 พบว่า ในปัจจุบันการปฏิบัติงานทางไกลนี้ได้กลายมาเป็นความปกติใหม่ในการทำงานของพนักงาน ที่ต้องการคงไว้ให้เป็นทางเลือกในการปฏิบัติงานอย่างถาวร โดยผลสำรวจความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลที่ดำเนินงานเกี่ยวข้องกับนโยบายและภาคปฏิบัติสำหรับการปฏิบัติแบบทางไกลจาก 122 องค์กรทั่วโลก ในช่วงระหว่างวันที่ 11 ธันวาคม 2563 ถึง 4 มกราคม 2564 พบว่า ร้อยละ 72 ของพนักงานมีความต้องการที่ให้อำนาจการปฏิบัติงานทางไกลยังคงอยู่เป็นบางส่วนของการทำงานทั้งหมด (Partial Remote Work) โดยร้อยละ 61 ระบุว่า ควรใช้ข้อมูลด้านบทบาทหน้าที่การทำงาน (Function) ในองค์กรเป็นปัจจัยหลักในการพิจารณาถึงความเหมาะสมที่สุดสำหรับการปฏิบัติงานทางไกล (Remote Work) หรือการปฏิบัติงานแบบผสมผสาน [2] นอกจากนี้ KPMG [3] ได้กล่าวว่า มีแนวโน้มว่ารูปแบบการปฏิบัติแบบทางไกลในทุกสถานที่ (From Anywhere) อาจกลายเป็นความต้องการของพนักงานประจำ พนักงานสมรรถนะสูง (Talent) รวมถึงคนเก่งในตลาดแรงงาน ทำให้รูปแบบการปฏิบัติงานแบบทางไกลเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอำนาจในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้านนโยบายขององค์กรให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการปฏิบัติงานตามพลังความต้องการของแรงงานทุกระดับ แม้แต่ในภาคอุตสาหกรรมที่มีลักษณะการปฏิบัติงานที่ต้องทำในสถานประกอบการ ก็ยังต้องหันมาพิจารณาเพื่อปรับใช้นโยบายการปฏิบัติงานให้พนักงานได้ทำงานในรูปแบบการปฏิบัติแบบทางไกลได้ถึงร้อยละ 45 โดยได้มีการนำแนวคิดและเทคโนโลยีอุตสาหกรรม 4.0 เช่น Internet of Things (IoT), Artificial Intelligence (AI), Cloud Computing รวมถึงระบบหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงและเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับกระบวนการผลิตเพื่อรองรับการปฏิบัติงาน Remote Work อีกด้วย [4]

เมื่อพิจารณาถึงการบริหารงานในองค์กรที่เป็นบริษัทข้ามชาติ (Multinational Company) ในแง่ของตลาดแรงงานในระดับสากล (International Workforce) แล้วนั้น จากการศึกษาของ KPMG [5] พบว่า การปฏิบัติแบบทางไกล มีส่วนช่วยเพิ่มโอกาสในการจ้างงานและการรักษาพนักงานให้แก่องค์กรมากยิ่งขึ้นด้วย เช่น การมีกลุ่มพนักงานสมรรถนะสูงอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น (Broaden Talent Pool) การเพิ่มแรงดึงดูดและรักษาพนักงานสมรรถนะสูง (Attract and Retain Key Talent) การเพิ่มคุณค่าในตัวเองของพนักงาน (Enhance Employee Value and Proposition) และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาขององค์กรอย่างยั่งยืน (ESG-Environment, Social, Governance) และความหลากหลายของพนักงาน (DE & I Diversity, Equity & Inclusion) เป็นต้น โดยการปฏิบัติงานแบบการปฏิบัติแบบทางไกล จะส่งอิทธิพลด้านบวกต่อผลิตภาพ (Productivity) และความพึงพอใจของพนักงานที่มีต่องาน

(Job Satisfaction) ถ้าพนักงานคนนั้นที่มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรูปแบบการปฏิบัติแบบทางไกล เช่น มีประสบการณ์การทำงาน 3 ปีขึ้นไป มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้เองในระดับหนึ่ง มีความเข้าใจในบริบทและความต้องการขององค์กร แต่สำหรับพนักงานใหม่หรือพนักงานที่มีอายุงานน้อย มีประสบการณ์ทำงานน้อยและยังไม่เข้าใจทิศทางขององค์กรอย่างชัดเจน ผู้บริหารหรือหัวหน้างานจำเป็นที่จะต้องพิจารณาสัดส่วนการปฏิบัติงาน รูปแบบการปฏิบัติแบบทางไกลและให้ความใส่ใจเป็นพิเศษ [6] อย่างไรก็ตาม การทำงานแบบทางไกล (Remote work) ก็ยังคงมีปัญหาที่ความท้าทายในหลายด้าน เช่น สิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นระหว่างการอยู่บ้านและการทำงาน (Work-Home Interference) การผัดวันประกันพรุ่ง (Procrastination) การสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพ (Ineffective Communication) และความรู้สึกโดดเดี่ยว (Loneliness) เป็นต้น [7]

เมื่อพิจารณาข้อมูลสถานการณ์โลกเกี่ยวกับการปฏิบัติแบบทางไกล ร่วมกับทฤษฎีการปรับตัวในงาน (Theory of Work Adjustment, TWA) ซึ่งพัฒนาโดย University of Minnesota พบว่า ทั้งพนักงานและองค์กรต่างพยายามที่จะแสวงหาและรักษาสมดุลระหว่างตัวเองและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงความสมดุลของการเติมเต็มความคาดหวังระหว่างพนักงานและองค์กร หรือความคาดหวังระหว่างพนักงานและตัวเองาน ที่มีความเชื่อมโยงกับระดับความพึงพอใจของพนักงานที่มีต่องาน (Job Satisfaction) ซึ่งส่งผลต่อเนื่องไปยังการเริ่มมองหางานใหม่ของพนักงานอีกด้วย [8] โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพึงพอใจของพนักงานที่มีต่องานของพนักงานกลุ่ม Millennials (เกิดในช่วง พ.ศ. 2523 - 2538) มีความสนใจในเชิงบวกต่อการปฏิบัติงานรูปแบบการปฏิบัติแบบทางไกลในด้านการมีความยืดหยุ่นในงานและมีสมดุลระหว่างชีวิตกับงาน ส่วนความสนใจในด้านลบนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้สึกโดดเดี่ยวและการเข้ากันได้กับวัฒนธรรมองค์กร ดังนั้นผู้จัดการหรือหัวหน้างานของพนักงานกลุ่ม Millennial ที่ทำงานแบบการปฏิบัติรูปแบบทางไกลจึงจำเป็นต้องเพิ่มการสื่อสารระหว่างบุคคลเพื่อรักษาความไว้วางใจ เพิ่มการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ และช่วยเหลือด้านวัฒนธรรมองค์กร [9]

สำหรับกรณีศึกษาในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของพนักงานที่มีต่องานของพนักงานที่ทำงานแบบ WFH มี 2 ปัจจัยหลักได้แก่ (1) ความสามารถในการปรับตัวในการทำงานในส่วนของรูปแบบและสถานที่ทำงานที่ต่างไปจากเดิมอย่างกะทันหัน และ (2) ลักษณะงานที่เหมาะสมกับแบบทำงานจากที่บ้าน (WFH) เช่น งานที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ งานที่ไม่ต้องมีปฏิสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับผู้อื่นมากนัก เป็นต้น ซึ่งความพึงพอใจของพนักงานที่มีต่องานในระดับสูงของพนักงานที่ทำงานแบบทำงานจากที่บ้าน (WFH) จะไม่ไปเพิ่มความเหนื่อยหน่ายในการทำงานเนื่องจากพนักงานมีแนวโน้มความเครียดลดลงเพราะได้อยู่ในพื้นที่ที่มีความยืดหยุ่นด้านเวลาและไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบมากนัก แต่อาจจะส่งผลด้านลบต่อสุขภาพจิตของพนักงานในแง่ของการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ดังนั้นพนักงานที่ทำงานรูปแบบทำงานจากที่บ้าน (WFH) ควรหาเวลาในการเข้าสังคมหรือพูดคุยกับบุคคลอื่นบ้างเป็นครั้งคราว แต่หากพนักงานคนใดไม่มีความพร้อม กล่าวคือไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและมีลักษณะงานที่ไม่สอดคล้องกับการทำงานแบบ WFH ก็อาจส่งผลในทางตรงกันข้ามคือ ก่อให้เกิดความเหนื่อยหน่ายในการทำงานและมีความตั้งใจในการลาออกจากราชการเพิ่มมากขึ้นด้วยเช่นกัน [10]

จากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานเป็นการทำงานจากที่บ้าน (WFH) ในสถานการณ์วิกฤตให้เข้าสู่รูปแบบการทำงานผสมผสาน (Hybrid Work) ในภาวะปกติใหม่นี้ ถือเป็นความท้าทายในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์

ขององค์กร 5 ด้าน คือ (1) การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ (2) การสรรหาและคัดเลือก (3) การฝึกอบรมและการพัฒนา (4) ความปลอดภัยและสุขภาพ และ (5) การบริหารค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล [11] ซึ่งปัจจุบันการบริหารผลประโยชน์เกื้อกูลที่นอกเหนือไปจากเงินเดือนและค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินนั้นได้ทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้น โดยรูปแบบการปฏิบัติงานแบบทางไกล Remote Work จัดว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารผลประโยชน์เกื้อกูล เพราะหากองค์กรไม่สามารถมอบผลประโยชน์เกื้อกูลที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปให้แก่พนักงานประจำได้ก็อาจนำไปสู่ความไม่พึงพอใจของพนักงานที่มีต่องานและองค์กร ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการลาออกจากงานที่เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งไม่สามารถดึงดูดผู้สมัครงานที่มีความสามารถให้มีความสนใจที่จะเข้าร่วมงานกับองค์กร [8] จึงกล่าวได้ว่า ผลประโยชน์เกื้อกูลถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการรักษาพนักงานดาวเด่นและดึงดูดคนเก่ง ให้อยู่กับองค์กรได้ในกรณีที่องค์กรไม่สามารถเพิ่มค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินได้สูงมากนัก

ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษาข้อมูลการปฏิบัติงานแบบทางไกล เพื่อใช้เป็นแนวทางให้องค์กรสามารถพิจารณาปรับรูปแบบการบริหารผลประโยชน์เกื้อกูลให้ทันต่อสถานการณ์ปกติใหม่ที่มีแนวโน้มของรูปแบบการปฏิบัติงานแบบทางไกล เพิ่มมากขึ้นในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมที่มีลักษณะการปฏิบัติงานในสถานประกอบการเป็นหลักจะสามารถปรับตัวในการรักษาพนักงานประจำไว้ได้อย่างไร รวมถึงการดึงดูดผู้สมัครงานให้มีความสนใจอยากเข้าร่วมงานกับองค์กร อีกทั้งเพื่อป้องกันปัญหาด้านการวางแผนกำลังคนในอนาคต และเพื่อเป็นข้อมูลที่ช่วยให้องค์กรสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์กรต่อไป

1.1. วัตถุประสงค์

ศึกษารูปแบบการปฏิบัติงานทางไกล (Remote Work) ที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานตามประสบการณ์ของพนักงานประจำในระดับผู้จัดการในภาคอุตสาหกรรม

2. วิธีการวิจัย

2.1 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษารูปแบบการปฏิบัติงานทางไกล (Remote Work) ที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานตามประสบการณ์ของกลุ่มพนักงานประจำในระดับผู้จัดการในภาคอุตสาหกรรม มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

2.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ รูปแบบการปฏิบัติงาน 3 รูปแบบ คือ (1) รูปแบบการปฏิบัติงานทางไกลเพียงอย่างเดียว (Online) (2) รูปแบบการปฏิบัติงานผสมผสาน (Hybrid Work หรือ Mixed Online-Onsite) และ (3) รูปแบบการปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานเพียงอย่างเดียว (Onsite) ความสามารถในการทำงาน และประสิทธิภาพในงาน การบริหารคน และพัฒนาองค์กร

2.1.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในงานวิจัยนี้ ได้แก่ กลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการจากสถานประกอบการอุตสาหกรรมในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน โดยจัดการอบรมสัมมนากลุ่ม จำนวน 45 คน และคัดเลือกจากกลุ่มประชากรแบบเจาะจง (Purposive Sampling) [12] เพื่อการสนทนาเชิงกลยุทธ์จำนวน 5 คน

2.1.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินงานตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2566

2.1.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการจากสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน

2.2 วิธีดำเนินการวิจัย

2.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนาเชิงกลยุทธ์ (Strategic Conversation) และแบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) ผ่านหน้าเว็บไซต์ www.mentimeter.com โดยแบบสอบถามเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Question) ได้เพียง 1 คำตอบ

การใช้เทคนิคการสนทนาเชิงกลยุทธ์ (Strategic Conversations) ในการดำเนินการวิจัย หมายถึง การสังเกตและบันทึกบทสนทนาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติในระหว่างการมีปฏิสัมพันธ์ ทั้งการพูดคุยและอวัจนภาษา ซึ่งเป็นรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (Interviewed-base) [13] เพื่อให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกในผลที่ได้รับจากแบบสอบถาม

2.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

กระบวนการและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จัดการอบรมสัมมนาในกลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการ ออนไลน์ เป็นเวลา 3 ชั่วโมง เรื่อง รูปแบบการบริหารคนและพัฒนาองค์กร และให้ผู้เข้าร่วมอบรมทำแบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) ผ่านหน้าเว็บไซต์ www.mentimeter.com

ขั้นตอนที่ 2 ทำการสนทนาเชิงกลยุทธ์ผู้จัดการ และให้ทำแบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) ผ่านหน้าเว็บไซต์ www.mentimeter.com การทำการสนทนาเชิงกลยุทธ์ผู้จัดการ ใช้วิธีคัดเลือกจากผู้เข้าร่วมอบรมจำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

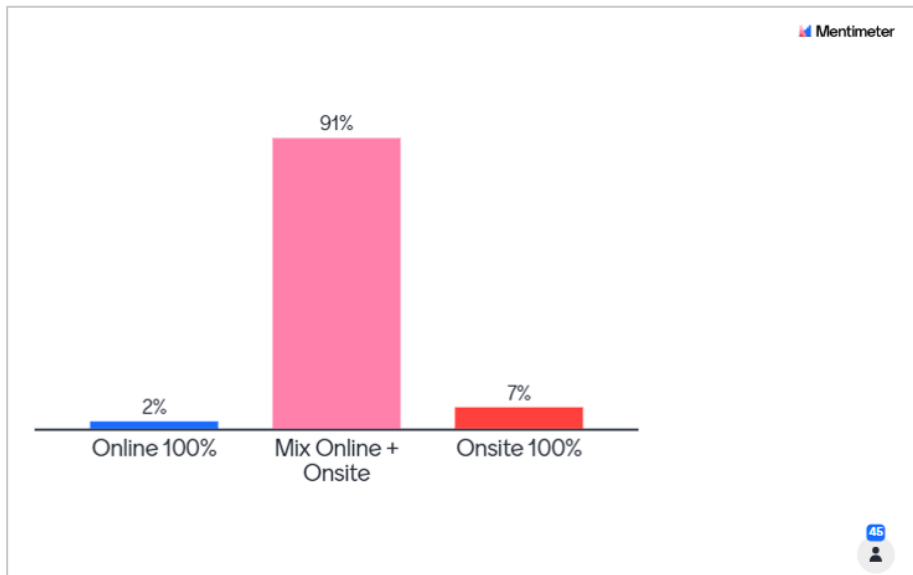
การศึกษานี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณแบบการวิเคราะห์กึ่งสถิติ (Quasi-statistic) [12] โดยการวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3. ผลการวิจัย

3.1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการปฏิบัติงานทางไกล (Remote Work)

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการปฏิบัติงานทางไกล (Remote Work) ที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานตามประสบการณ์ของกลุ่มพนักงานประจำในระดับผู้จัดการในภาคอุตสาหกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ารูปแบบการปฏิบัติงานที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานตามประสบการณ์ของกลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการ พบว่า ผู้จัดการจำนวน 45 คน ให้รูปแบบผสมผสาน (Mixed Online + Onsite) สูงสุดจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 91 รูปแบบเฉพาะ Onsite จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7 และรูปแบบเฉพาะ Online จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2

รูปที่ 1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการปฏิบัติงานที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานตามประสบการณ์ของกลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการ

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนาเชิงกลยุทธ์กลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการในด้านเหตุผลสนับสนุนโดยจำแนกเป็นปัจจัยได้

3.2.1 ด้านความสมดุลของงานและการดำเนินชีวิต (Work-life Balance)

สามารถบริหารเวลาระหว่างภาระงานและภารกิจของครอบครัวได้ราบรื่น ทำให้มีเวลาดูแลพ่อแม่ และลูก ๆ ได้สะดวกขึ้น กิจกรรมส่วนตัว เช่น การออกกำลังกาย ทำงานอดิเรก การทำงานแบบผสมผสานนี้ช่วยให้สามารถบริหารเวลาส่วนตัวและงานได้ง่ายขึ้น การได้รับความยืดหยุ่นในการทำงานและการมีสมดุลชีวิตที่ตนพึงพอใจ ลักษณะงานในสำนักงานสามารถทำงานแบบ Remote Work ได้สามารถเข้ามาทำงานที่สถานประกอบการได้ตามความจำเป็นในงาน และเพิ่มโอกาสในการดูแลครอบครัวของตน

3.2.2 ด้านการบริหารงาน (Job Management)

ผู้จัดการเริ่มมีระดับความพึงพอใจที่มีต่องานลดลงเมื่อบริษัทยกเลิกการทำงาน WFH ได้ฝึกความมีระเบียบวินัย มีความกระตือรือร้นมากขึ้นในการทำงาน การประชุม Online ลดความขัดแย้ง

3.3.3 ด้านการปฏิบัติงาน (Work Performance)

ถ้าวางเป้าหมายและสามารถส่งมอบผลงานได้ตามเป้าหมาย เพราะช่วงโควิดที่ผ่านมาก็ได้พิสูจน์แล้วว่าสามารถทำงานในรูปแบบนี้ได้ การสร้างความสัมพันธ์ ทำกิจกรรมร่วมกันช่วยให้มีความสนิทกับคนในบริษัท ได้เห็นสีหน้าท่าทางด้วยก็ช่วยให้คุยกันง่ายขึ้น ขอบรรยากาศการคุยแบบเจอตัว เวลาติดขัดเรื่องงานก็จะเดินไปหาเพื่อนร่วมงานได้ทันที พูดคุยกันแบบเจอตัวมันเร็วกว่า ความสัมพันธ์กับคนในบริษัทก็รู้จักกันดี ถ้ามีกิจกรรมที่ต้องทำร่วมกันก็เข้าออฟฟิศได้ไม่ติดอะไร บริษัท พบว่า งานบางอย่างอาจลดพนักงานก็ได้เนื่องจากพบว่า พนักงานบางคนมีภาระงานน้อยกว่าที่ประมาณการ ตอนนี้บริษัทได้ยกเลิกการทำงานแบบทำงานจากที่บ้าน (WFH) แล้ว และให้เข้ามาทำงานที่โรงงานทุกวัน ก็รู้สึกว่ายากกลับไปทำงานแบบทำงานจากที่บ้าน (WFH) บ้าง เพราะกลุ่มงานออฟฟิศหลาย ๆ งานสามารถทำงานผ่านอินเทอร์เน็ตได้ ชีวิตเฉื่อย ๆ ขาดแรงกระตุ้น แล้วก็ขาดการมีสมาธิในการทำงาน เพราะที่บ้านไม่มีพื้นที่ส่วนตัว มีการรบกวนกันจากคนในบ้านด้วย การไปทำงานที่ออฟฟิศก็เชื่อว่าทำงานเสร็จตามเวลาปกติ ยิ่งก็ยังมีการทำงานนอกเวลาในลักษณะเดียวกัน

3.2.4 ด้านเวลาและค่าใช้จ่าย (Time and Budget)

ไม่ต้องเสียเวลา เสียเงินไปกับการเดินทาง ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย ถ้าสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จทันเวลา การประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันด้วยเทคโนโลยีในปัจจุบันช่วยให้การทำงานง่ายขึ้นกว่าเมื่อก่อนมาก งานด้านไอทีหรือการทำงานบนระบบออนไลน์สามารถใช้ระบบทำงานต่าง ๆ ได้หลายงานพร้อมกันในเวลาเดียวกัน สามารถทำงานกับบริษัทต่างชาติได้โดยไม่ต้องเดินทางไปอยู่ที่ประเทศนั้น

4. สรุปและอภิปรายผล

4.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปว่ารูปแบบการปฏิบัติงานที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพในการทำงานตามประสบการณ์ของกลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการในภาคอุตสาหกรรม โดยผู้จัดการให้รูปแบบผสมผสาน (Mixed Online + Onsite) ว่า สูงสุดจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 91 แบบ Onsite อย่างเดียว จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7 และรูปแบบ online อย่างเดียว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนาเชิงกลยุทธ์ ได้ปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน ได้แก่ ด้านความสมดุลของงานและการดำเนินชีวิต (Work-life Balance) ด้านการบริหารงาน (Job Management) ด้านการปฏิบัติงาน (Work Performance) ด้านเวลาและค่าใช้จ่าย (Time and Budget)

4.2 อภิปรายผล

ในภาพรวม กลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการให้รูปแบบปฏิบัติงานว่าสามารถช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานไปในทางเดียวกัน โดยเรียงลำดับจากระดับความสนใจจากมากไปหาน้อย เรียงลำดับได้แก่ รูปแบบการปฏิบัติงาน Hybrid Work อยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มของสถานการณ์โลก [2],[3],[5] ที่ระบุว่าการต่าง ๆ พยายามปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยมีการนำนโยบายรูปแบบการปฏิบัติงานแบบทางไกล มาใช้จริงแล้วบางส่วน

ในขณะที่บางองค์การยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา โดยใช้เกณฑ์ด้านลักษณะงานและความจำเป็นในงานเป็นปัจจัยหลักของการพิจารณาว่าส่วนงานใดสามารถปฏิบัติงาน แบบทางไกล สอดคล้องกับการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในองค์การภาคอุตสาหกรรมในการเพิ่มความยืดหยุ่นให้กับกระบวนการผลิตเพื่อรองรับการปฏิบัติงานแบบทางไกล ได้มากขึ้นอีกด้วย [4] จะเห็นได้ว่า ความสนใจในรูปแบบการปฏิบัติงานของการศึกษาและการปรับตัวขององค์การตามสถานการณ์โลกนั้น สอดคล้องกับทฤษฎีการปรับตัวในงาน (TWA) เพื่อรักษาสมดุลระหว่างตัวเองและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปให้ยังคงรักษาระดับความพึงพอใจของพนักงานที่มีต่องานไว้ [8],[10] รวมถึงมีโอกาสการเพิ่มความยืดหยุ่นในงานและสมดุลระหว่างชีวิตกับงานได้อีกด้วย [9]

ในส่วนของรูปแบบการปฏิบัติงาน Onsite อย่างเดียว ที่พบรองลงมาในระดับน้อย ในประเด็นนี้ขัดแย้งกับแนวโน้มการปฏิบัติงานแบบทางไกล ของสถานการณ์โลกอย่างสิ้นเชิง [2],[3],[5] แต่กลับสอดคล้องกับปัญหาเรื่องความโดดเดี่ยวและการเข้ากันได้กับวัฒนธรรมองค์การของพนักงาน [9] รวมถึงเหตุผลสนับสนุนในแง่ของการแก้ปัญหาและเรียนรู้ที่หน้างานจริง การได้ทำงานภายใต้บรรยากาศที่ช่วยให้เกิดความกระตือรือร้น และมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากกว่า

ในขณะที่รูปแบบการปฏิบัติงาน Online ที่พบว่าน้อยมากที่สุด ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาถึงการเพิ่มโอกาสในการจ้างงานของบริษัทข้ามชาติและการดึงดูดคนเก่งจากภายนอก [5] แม้จะมีเหตุผลสนับสนุนว่าการทำงาน Online ช่วยเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพในงานก็ตาม ในอีกด้านหนึ่งพบว่า มีความสอดคล้องกับการศึกษาถึงอุปสรรคและความท้าทายในหลายด้านของการทำงานแบบทางไกล [7] ในเรื่องของสิ่งรบกวนที่เกิดขึ้นระหว่างการอยู่บ้านและการทำงาน ปัญหาการสร้างระเบียบวินัยของผู้ปฏิบัติงาน และปัญหาด้านจิตใจจากการขาดการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

กลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการมีความสนใจในรูปแบบการปฏิบัติงาน Hybrid Work สูงเหตุผลด้านประสบการณ์ทำงานที่มีมากกว่า เนื่องจากการทำงานในระดับบริหารจึงมีแนวโน้มของการมีวินัยและความรับผิดชอบในงานที่ไว้วางใจได้สูงกว่า ซึ่งการทำงานในระดับบริหารนี้ก็จะได้รับความยืดหยุ่นของช่วงเวลากิจการปฏิบัติงานอยู่บ้างแล้วจึงค่อนข้างจะมีอิสระในการทำงานมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับพนักงานในตำแหน่งระดับปฏิบัติการ และผู้มีอายุงานเฉลี่ยเกิน 7 ปี ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มพนักงานระยะยาว (Long-term Employees) [15] จึงมีการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมานานแล้ว เหตุผลดังกล่าวสอดคล้องกับความสามารถในการปรับตัวเข้ากับรูปแบบและสถานที่ทำงานที่ต่างไปจากเดิมอย่างกะทันหัน [10] อีกทั้งยังมีช่วงอายุที่มากกว่าโดยส่วนใหญ่จะมีบุคคลผู้อยู่ในความอุปการะด้วย เช่น พ่อ แม่ ผู้สูงอายุ ภรรยา ลูก จึงให้ความสำคัญกับการบริหารเวลาเพื่อการดูแลครอบครัวเป็นประเด็นหลักด้วย

ในรูปแบบการปฏิบัติงาน ในรูปแบบการปฏิบัติงาน Onsite อาจเนื่องด้วยเหตุผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ [16] ที่ว่าพนักงานใหม่หรือพนักงานที่มีอายุน้อย มีประสบการณ์ทำงานน้อยจะยังไม่เข้าใจทิศทางและวัฒนธรรมขององค์การอย่างชัดเจน จึงมีความสนใจที่จะทำงาน Onsite เพื่อการเรียนรู้ในงานและองค์การ การสร้างวินัย การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และการมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานมากกว่าการปฏิบัติงานแบบทางไกล [7] ส่วนประเด็นความแตกต่างจากกลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการด้านอายุ สถานภาพ และบทบาท ส่งผลให้มีการจัดลำดับความสำคัญในชีวิตที่แตกต่างกันตามไปด้วย เช่น การออกแบบรูปแบบการใช้ชีวิตส่วนตัวกับการทำงาน การมีบุคคลผู้อยู่ในความอุปการะที่น้อยหรือไม่มีเลย ดังนั้นลักษณะงานหรือความจำเป็นในงานที่สามารถทำงานเฉพาะรูปแบบที่ผ่านอินเทอร์เน็ตได้ทั้งหมด และการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพในงาน พบว่า ในกลุ่มพนักงานประจำระดับผู้จัดการให้เหตุผลที่เฉพาะเจาะจง คือ

การยอมรับได้ในเรื่องของการทำงานนอกเวลาที่ไม่แตกต่างกันระหว่างการทำงาน Online หรือ Onsite และไม่ได้มีประเด็นปัญหาเรื่องความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน เนื่องจากมีประสบการณ์ทำงานที่เดิมมานานแล้ว ส่วนเหตุผลอื่นที่เฉพาะเจาะจง คือ มุมมองด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำงาน การออกแบบรูปแบบการใช้ชีวิตส่วนตัวกับการทำงาน และการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานสร้างได้จากการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการช่วยเหลือกันในการทำงาน

4.3 ข้อเสนอแนะ

4.3.1 ภาควิชาอุตสาหกรรมควรพิจารณาความเป็นไปได้ของกรอบความคิดที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงภายนอกองค์กร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระดับความพึงพอใจของพนักงานที่มีต่องานและมีต่อองค์กรได้

4.3.2 ผู้บริหารและนักบริหารทรัพยากรมนุษย์ควรตระหนักถึงผลกระทบในการบริหารงานภายใต้กรอบความคิดเดิม นโยบายเดิม กระบวนการเดิม อาจจะนำมาซึ่งปัญหาด้านอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย อาทิ อัตราการลาออกที่สูงขึ้น พนักงานขาดแรงจูงใจในการทำงาน การขาดแคลนผู้สมัครงาน การวางแผนกำลังคนที่ขาดประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงานของพนักงานและองค์กรแย่ลง

4.3.3 ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์และองค์กร เนื่องจาก พบว่า แนวโน้มของการปฏิบัติงานแบบทางไกลที่เพิ่มมากขึ้นทั่วโลก จึงควรมีการปรับปรุงด้านการบริหารผลประโยชน์เกื้อกูลในภาควิชาอุตสาหกรรม แม้ว่ากรอบความคิดดั้งเดิมจะมองว่า ภาควิชาอุตสาหกรรมมีลักษณะการปฏิบัติงานในสถานประกอบการเป็นหลักก็ตาม

เอกสารอ้างอิง

- [1] Phaopat, N. (2021). Opportunities and Challenges in Post COVID-19 Era for Sustainable Human Resource Management and Development. *Manpower Potential Development Institute Journal for Eastern Economic Corridor*, 1(1), 24-41. (in Thai)
- [2] Deloitte. (2021). *Remote Work: The Road to The Future-Transformation of The Global Workforce*. Deloitte. <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-remote-work-the-road-to-the-future.pdf> (in Thai).
- [3] KPMG. (2022). *Current Trends in Remote Working: Work from Anywhere*. <https://Assets.Kpmg.Com/Content/Dam/Kpmg/Bg/Pdf/Current-Trends-In-Remote-Working.Pdf>
- [4] Javaid, M., Haleem, A., Singh, R. P., & Suman, R. (2022). Enabling Flexible Manufacturing System (FMS) Through the Applications of Industry 4.0 Technologies. *Internet of Things and Cyber-Physical Systems*, 2, 49-62. <https://doi.org/10.1016/j.iotcps.2022.05.005>
- [5] KPMG. (2022). *Work from Anywhere: Enabling Your International Remote Workforce Today*. <https://Assets.Kpmg.Com/Content/Dam/Kpmg/Xx/Pdf/2022/06/Work-From-Anywhere-Brochure.pdf>

- [6] Anunthawichak, S., Phiphopaekasit, P., & Pumim, A. (2022). Structural Equation Model of Causal Readiness to Work from Home Factors Affecting Productivity and Job Satisfaction of IT Staffs in Bangkok. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 16(1), 68-78. (in Thai)
- [7] Wang, B., Liu, Y., Qian, J., & Parker, S. K. (2021). Achieving Effective Remote Working During The COVID-19 Pandemic: A Work Design Perspective. *Applied Psychology: An International Review*, 70(1), 16-50. <https://doi.org/10.1111/Apps.12290>
- [8] Srithanyarat, D. (2019). *Strategic human resource system for organization development*. Bangkok: National Institute of Development Administration. (in Thai)
- [9] Camp, K. M., Young, M., & Bushardt, S. C. (2022). A Millennial Manager Skills Model for The New Remote Work Environment. *Management Research Review*, 45(5), 635-648. <https://doi.org/10.1108/MRR-01-2021-0076>
- [10] Janpla, J., Sratongma, S., & Jaiaree, P. (2022). Job Satisfaction, Job Burnout, And Intention to Resign:A Case Study of Work from Home Employees in Nakhon Pathom Province. *Sripatum Chonburi Academic Journal*, 19(2). 72-83. (in Thai)
- [11] Kimlengchiu, K., & Srisilaruk, R. (2022). Strategic Human Resource Management in The New Normal of The Manufacturing Industrial Enterprises in The Chonburi Industrial Estate. *RMUTSB Acad. J. (Humanities and Social Sciences)*, 7(2), 225-248. (in Thai)
- [12] Soros, B. (2012). *Research Methods in Human Resource and Organization Development*. Faculty of Human Resource Development National Institute of Development Administration.
- [13] Kyprianou, C., Graebner, M. E., & Rindova, V. (2016). Strategic Conversations: Methods For Data Collection And Analysis. In K. D. Elsbach & R. M. Kramwer (Eds.), *Handbook of qualitative organizational research: Innovative pathways and methods*. New York, NY: Routledge.
- [14] Ramdhan, R. M., Winarno, A., Kisahwan, D., & Hermana, D. (2022). Corporate Social Responsibility Internal as A Predictor for Motivation to Serve, Normative Commitment, And Adaptive Performance Among State-Owned Enterprises' Employee. *Cogent Business & Management*, 9(1), 2093486. <https://doi.org/10.1080/23311975.2022.2093486>
- [15] Hurst, R. R., & P. Pattath. (2019). Organizational Identity In Acculturation In Cross-Border Acquisitions: Implications For HRD Practitioners In Global M&A. *Human Resource Development International*, 22(1), 44-67. <https://doi.org/10.1080/13678868.2018.1488487>
- [16] Akaraworn, J. (2022). *Human Resources 5.0*. Bangkok: Kornkanok Printing. (in Thai)